

На основу члана 13. ст. 1. и 5. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр.10/13,142/14,103/15и101/16), члана 40. став 1 тачка 4 Статута општине Нови Бечеј ("Службени лист општине Нови Бечеј" број 6/2019) и Одлуке о буџету Скупштине општине Нови Бечеј ("Службени лист општине Нови Бечеј", број 33/2020 и 3/2021), по прибављеном решењу о давању претходне сагласности Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства број ____ од ____, Скупштина општине Нови Бечеј, на седници одржаној дана _____ доноси: Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политike руралног развоја општине Нови Бечеј за 2021. годину.

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА Аутономна Покрајина Војводина, Општина Нови Бечеј, 2021

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Општина Нови Бечеј се налази у средишњем, западном делу Баната, односно североисточном делу Војводине. Општину чине четири насеља, а то су: Нови Бечеј, центар истоимене општине, Ново Милошево, Бочар и Кумане. Атар општине Нови Бечеј простире се на банатској лесној тераси и алувијалној равни реке Тисе, на површини од 609 km². На северу и истоку општина Нови Бечеј се граничи са општином Кикинда, на југоистоку са општином Зрењанин, на југу са општином Жабаљ и на западу са општинама Бечеј и Ада. Границу према општинама Ада, Бечеј и Жабаљ чини река Тиса са њеним меандрама. У саобраћајном погледу, најбољу повезаност има са Зрењанином. Пругом Београд - Зрењанин - Кикинда, општина Нови Бечеј је повезана са привредним регионима северног, средњег и јужног Баната, а преко Зрењанина повезана је железничком пругом са Новим Садом. Положај општине Нови Бечеј у односу на железничке комуникације се може сматрати повољним, јер кроз овај простор имамо пружање једне од главних пруга Баната, с тим да се планира и успостављање нове главне пруге (преко Тисе) до Бечеја односно Новог Сада. Водени саобраћај је на овом простору заступљен преко пловне реке Тисе и пловних канала из система ДТД. Основни недостатак геосаобраћајног положаја општине Нови Бечеј је што на овом простору, иако егзистирају капацитети железничког и воденог саобраћаја, њихово садашње коришћење (због техничке застарелости) у домену транспорта је минорно, јер њихово веће ангажовање у транспортне сврхе повлачи интегрално повезивање са путним саобраћајем. Путни саобраћај је основни облик саобраћаја који опслужује транспортне захтеве овог простора. Интерна саобраћајна мрежа у оквиру општине Нови Бечеј омогућује висок ниво комуникација између насеља у општини и добре просторне везе са атаром и окружењем. Сва насеља у општини су међусобно повезана асфалтним путем и пругом са средиштем општине Нови Бечеј. Као градско и привредно најразвијеније насеље, Нови Бечеј има најповољнији географски положај. Насеље је изграђено крај саме Тисе и ту се укрштају сви сувоземни и водени путеви (река Тиса - канал ДТД), а низводно, на удаљености од једног километра, налази се и брана којом је ова река премошћена. Географски положај насеља Нови Бечеј је ексцентричан у односу на општински простор и лежи непосредно на саобраћајници Кикинда - Нови Бечеј - Нови Сад, Нови Бечеј - Кумане - Зрењанин и Нови Бечеј - Башаид. Планирани нови пут Ново Милошево - Бочар - Ада преко новог моста на Тиси ће се надовезати на постојећи државни пут I реда. Насупрот овим погодностима Нови Бечеј нема повољан географски положај, у односу на Нови Сад и Београд, јер доступност до ових центара се остварује индиректним просторним везама различитог нивоа изграђености.

Природни услови и животна средина: У геолошком погледу, подручје општине Нови Бечеј се састоји од разноврсних глина, пескова и лесних песковитих наслага, претежно квартарне старости. Заравњени део и депресије састављене су од плеистоцених и холоценских наслага. Прве су старије, углавном еолског порекла, а холоцене су млађе, настале радом текућих вода. На појединим местима новобечејске општине

заступљени су језерски седименти. Ове седименте чине песак и глина. Делувијалне и алувијалне наслаге карактеристичне су за цело Потисје. Лесоидне глине и барски лес захватају око 90% територије општине Нови Бечеј. Може се клонстатовати да у геолошком саставу терена на дубини од 30 метара доминирају пескови и глине, различите боје и различите моћи водоиздржљивости и водопропусности. Рельеф Новобечејске општине одликује се свим елементима карактеристичним за рельеф северног Баната и већег дела Војводине. У морфолошком погледу, територију општине чини низијски предео, апсолутне висине од 73 до 86 метара. Низија је благо нагнута према западу, односно према кориту реке Тисе и према југу у правцу отицања реке. На овом простору издвојене су две геоморфолошке целине: лесна тераса и алувијална раван. Лесна тераса представља благо заталасану површину, која је састављена од преталоженог и сувоземног или типског леса. У морфолошком погледу она је Златицом, Бежејом и Тамишом подељена на четири дела: Новокнешевачку, новобечејску, зрењанинску и панчевачку. Блажим, а понекад и стрмим одсецима, лесна тераса се спушта ка алувијалној равни Тисе. У јужном делу новобечејске општине карактеристични су благи одсеци лесне терасе, што се нарочито запажа у атару Новог Бечеја. На западној страни атара, где се лесна тераса сасвим приближава Тиси, одсеци су најчешће веома стрми. Алувијална раван чини другу геоморфолошку целину новобечејске општине. Она се простира западно и југозападно од лесне терасе. На њеној површини су делови територије општине са најнижим апсолутним висинама од 76 метар. Благо је нагнута ка речном кориту Тисе. Као и лесна тераса, алувијална раван је благо заталасана. Испресецана је речним токовима. Делови ових старих напуштених речних токова су пресушили или су само делимично засути наносима. У нижим деловима атарастално има воде, па су тако претворени у баре и мочваре.

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: У геолошком погледу, подручје општине Нови Бечеј се састоји од разноврсних глина, пескова и лесних песковитих наслага, претежно квартарне старости. Заравњени део и депресије састављене су од плеистоцених и холоценских наслага. Прве су старије, углавном еолског порекла, а холоцене су млађе, настале радом текућих вода. На појединим местима новобечејске општине заступљени су језерски седименти. Ове седименте чине песак и глина. Делувијалне и алувијалне наслаге карактеристичне су за цело Потисје. Лесоидне глине и барски лес захватају око 90% територије општине Нови Бечеј. Може се клонстатовати да у геолошком саставу терена на дубини од 30 метара доминирају пескови и глине, различите боје и различите моћи водоиздржљивости и водопропусности. Рельеф Новобечејске општине одликује се свим елементима карактеристичним за рельеф северног Баната и већег дела Војводине. У морфолошком погледу, територију општине чини низијски предео, апсолутне висине од 73 до 86 метара. Низија је благо нагнута према западу, односно према кориту реке Тисе и према југу у правцу отицања реке. На овом простору издвојене су две геоморфолошке целине: лесна тераса и алувијална раван. Лесна тераса представља благо заталасану површину, која је састављена од преталоженог и сувоземног или типског леса. У морфолошком погледу она је Златицом, Бежејом и Тамишом подељена на четири дела: Новокнешевачку, новобечејску, зрењанинску и панчевачку. Блажим, а понекад и стрмим одсецима, лесна тераса се спушта ка алувијалној равни Тисе. У јужном делу новобечејске општине карактеристични су благи одсеци лесне терасе, што се нарочито запажа у атару Новог Бечеја. На западној страни атара, где се лесна тераса сасвим приближава Тиси, одсеци су најчешће веома стрми. Алувијална раван чини другу геоморфолошку целину новобечејске општине. Она се простира западно и југозападно од лесне терасе. На њеној површини су делови територије општине са најнижим апсолутним висинама од 76 метар. Благо је нагнута ка речном кориту Тисе. Као и лесна тераса, алувијална раван је благо заталасана. Испресецана је речним токовима. Делови ових старих напуштених речних токова су пресушили или су само делимично засути наносима. У нижим деловима атарастално има воде, па су тако претворени у баре и мочваре.

Диверзификација руралне економије: Већина руралног становништва се углавном бави пољопривредом. Пољопривреда општине Нови Бечеј има велики потенцијал, који се огледа првенствено у врло квалитетном земљишту (преко 85% је чернозем), благој клими и таласастом рељефу. Највише су заступљене оранице на којима се узгаја првенствено пшеница и кукуруз имсунцокрет. Воћарство и виноградарство се налазе одмах иза ораница. Виноградарство се гаји са великим традицијом на Бисерном острву али је у последње време у стагнацији. Сточарство је такође са дугом традицијом и

релативно је добро развијено. Заступљено је свињарство, говедарство, живинарство а у мањој и мери овчарство и козарство. Осим пољопривреде, постоји знатан потенцијал у туризму руралног подручја, који је у доброј мери искоришћен. Подршком додатним могућностима запошљавања могу се у неким срединама зауставити негативни трендови депопулације и напуштање села. Диверзификација активности на газдинствима неопходна је за запошљавање и одрживи развој руралних подручја, и њоме се може придонети бољем уравнотежењу регионалног развоја у економском и социјалном смислу. Структура односно дистрибуција незапослених по квалификацијама у општини Нови Бечеј слична је као и у Републици Србији и Војводини. У општини Нови Бечеј, присутан је констатан тренд смањивања броја незапослених лица на евиденцији НСЗ, чemu највише доприноси раст запошљавања код нових инвеститора. Такође, према извештају НСЗ, од наведеног броја незапослених лица на евиденцији службе, око 80 % незапослених лица имају карактер активних тражилаца посла, а остали нису исказивали интересовање за укључивање у мере активног запошљавања које спроводи НСЗ. Неповољна квалификациона структура незапослених лица на евиденцији НСЗ је уочљива, обзиром да од укупног броја незапослених лица 29 % има I и II степен стручне спреме и што намеће потребу посебних програма обуке као услов за запошљавање ових категорија незапослених лица. На основу података НСЗ најзаступљенија је категорија незапослених лица са I, III и IV степеном стручне спреме (81 % од укупног броја). Старосна структура незапослених на евиденцији НСЗ, где је мало више од половине незапослених лица старије од 45 година (53 %), намеће обавезу израде посебних програма обуке и мера за подстицај запошљавања ових категорија незапослених лица. У структури незапослених лица према старосној доби и полној структури уочљиво је да број незапослених лица женског пола је изразитији у категоријама старосне доби између 40 и 60 године живота. Кретање броја незапослених лица према старосним категоријама указује на потребу посебног ангажовања на решавању питања запошљавања категорија незапослених лица старијих од 50 година, обзиром да и поред мера подстицаја које су на располагању послодавцима за запошљавање ових категорија лица, уочава се константни раст незапослених лица ове старосне групе. У циљу потпуног сагледавања радних активности становништва и утврђивања радног контингента, НСЗ спроводи два пута годишње у марта и октобру Анкету о радној снази (APC), која је потпуно усаглашена са препорукама и методологијом ЕУРОСТАТ-а, којом се не узима у обзир формални статус лица које се анкетира, него се радни статус тог лица одређује на основу сварне активности коју је оно обављало у посматраном периоду. Према класификацији професионалог статуса запослених лица, запослена лица су: самозапослени, запослени радници и помажући чланови домаћинства. На основу APC реално се сагледава стопа активности становништва, стопа запослености, стопа незапослености и стопа неактивности, што представља основ за планирање мера којима се значајније подстиче запошљавање и укупна радна активност.

Рурална инфраструктура: Саобраћајна инфраструктура Општина Нови Бечеј има релативно повољан геосаобраћајни положај. Међутим, стање саобраћајне инфраструктуре на простору општине Нови Бечеј је нездовољавајуће и представља развојно ограничење за целокупну привредну активност овог простора. Постојеће стање саобраћајне инфраструктуре на простору општине Нови Бечеј до сада се није манифестовало у духу иницијалног развоја овог простора, већ је било у стању опслуживања постојећих транспортних захтева. Разлог овом стању је потенцијална опслуженост овог простора друмском саобраћајном инфраструктуром, а то се може окарактерисати као део садашњег стања у друштву, али и непостојања опште стратегије развоја. За општину Нови Бечеј је карактеристично да је мало извориште и одредиште роба и да су све транспортне трансакције везане за друмски саобраћај (ретко за железницу), односно за транспорте у околни простор и околне центре. Путна инфраструктура на подручју општине Нови Бечеј и ширег подручја регије је релативно добро развијена, што се посебно односи на државне путеве првог и другог реда, која омогућава добру саобраћајну повезаност са окружењем. Основни проблем локалног саобраћаја се заправо може свести на два проблема присутна и на другим сличним подручјима који се заправо манифестишу истом последицом, а то је успоравање одвијања саобраћаја. Основни проблем је непостојање обилазница око насељених места, чиме се саобраћај успорава на 40-60km/h и мање, на све већој дужини, а ипак се угрожава живот и здравље становништва. Други проблем је лош квалитет постојећих путева и повезаности са путевима вишег рада, што резултира такође општим успоравањем саобраћаја. Неизграђеност саобраћајних капацитета највише угрожава функционисање и развој привредних активности. Поред путних капацитета из мреже државних путева, простор општине Нови Бечеј пресецају и општински и некатегорисани путеви. Унија ових путева као врло битан елеменат капиларне путне мреже, омогућује функционално повезивање свих урбаних руралних средина, као и функционисање атарског саобраћаја, с обзиром на пољопривредну

производњу и садржаје у атару. Значајан сегмент капиларне путне мреже општине Нови Бечеј су општински путеви који су радијалног облика и у функцији су повезивања насеља са системом категорисане саобраћајне мреже и садржајима у атару. Некатегорисани-атарски путеви чине низ радијалних правца који повезују привредне садржаје у атару са путевима вишег хијерархијског нивоа. Ови путеви су углавном са земљаним коловозом, већи део године су непроходни, а да би задовољили савремену аграрну производњу потребно их је модернизовати. Железничка саобраћај на простору општине Нови Бечеј заступљен је пругама: 1. Регионални број 46, Панчево главна станица - Зрењанин - Кикинда - државна граница 2. Регионални број 32, Ново Милошево - Сента - Суботица Овај вид саобраћаја је у функцији путничког превоза и робног транспорта, а његовим повезивањем са осталим видовима саобраћаја у постојећем стању не постоји. Стање капацитета железничког саобраћаја на овом простору је на ниском техничко - технолошком нивоу, па је и то један од разлога недовољног коришћења овог вида саобраћаја у смислу транспортног рада. Водни саобраћај је присутан на простору општине Нови Бечеј преко пловног пута реке Тисе, канала ОКМ ХС ДТД, Банатска Паланка - Нови Бечеј, која својим хидролошким карактеристикама (двосмерна пловидба са газом од 2,1 m на деоници од km 123 до km 145 -пловни пут IV категорије) омогућује извршење транспортног рада каналским пловилима. Водни саобраћај је неоправдано запостављен и поред најбољих могућих услова за повезивање Новог Бечеја са целом Европом овим најефтинијим транспортним путем. Коришћење водних путева би омогућило и развој туризма, даљи развој инфраструктурних објеката уз растерећење дела друмског саобраћаја. Водни саобраћај, иако просторно присутан, минимално се користи за извршење транспортног рада за потребе овог простора. Енергетска инфраструктура Електроенергетска инфраструктура општине Нови Бечеј није на задовољавајућем нивоу. Постојећа средњенапонска и нисконапонска мрежа у насељима је надземна, а само мали део је грађен подземно. Напајање потрошача у насељу Нови Бечеј се врши из ТС Нови Бечеј 110/20 kW. Насеље Нови Бечеј се снабдева електричном енергијом из ове ТС која је прикључена на 110 kW из правца Бечеја преко далековода бр.142/2 и из правца Зрењанина преко далековода 142/2, као и из правца Кикинде преко далековода 1147. Режим рада средњенапонске мреже 20 kW је острвски, што значи да не постоји резервно напајање у случају испада ТС Нови Бечеј 110/20 kW. Гасоводна инфраструктура, земни гас већ је у употреби у једном делу општине. Мрежа гасовода се проширује сваке године и у смислу заштите окoline и ефикасног енергента који се лако дистрибуира и једноставно регулише, представља све већи део потрошње. У додгледно време се очекује гасификација целог подручја. Електронска комуникациона инфраструктура На подручју општине Нови Бечеј, телекомуникациона инфраструктура (телефонске централе, спојни путеви и примарна мрежа у насељима већим делом), и по квалитету, и по капацитету је на задовољавајућем нивоу. У насељима је извршена аутоматизација и дигитализација телекомуникационе опреме и система. Спојни путеви између телефонских централа остварени су оптичким кабловима. Месна ТТ мрежа у већини насеља такође је осавремењена, секундарна мрежа је углавном још увек ваздушна. За потребе система ГСМ мреже мобилних телекомуникација на простору општине Нови Бечеј изграђене су базне радио - станице у Новом Бечеју, Новом Милошеву и Куману. Могућ је приступ ГПС и ГИС системима, а поред кабловске ТВ и интернет мреже, могућ је и бежични интернет прикључак и АДСЛ телефонско и интернет широкопојасно повезивање.

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Пољопривредно земљиште захвата 88,26% територије општине Нови Бечеј, а највећим делом секористи за ратарску производњу. Овај ресурс потребно је штитити мерама и активностима којима се трајно обезбеђују производне функције земљишта. У том смислу забраном коришћења пољопривредног земљишта у друге сврхе, осим у случајевима утврђеним Законом о пољопривредном земљишту, забраном испуштања и одлагања отпадних и штетних материја, контролисаном применом минералних ћубрива и препарата за заштиту, избором адекватних технологија у обради земљишта и противерозионих мера, сачуваће се и поправити квалитет земљишта кога чине у највећем проценту черноземи, слатине и ритске црнице. Пољопривредно земљиште је потребно заштитити пољозаштитним појасевима од штетног дејства еолске ерозије којом се односе и земљиште и усеви у фази семена, што за последицу има и смањење приноса. Такође је потребно ваншумско зеленило повећати на око 2% територије општине у виду пољозаштитних појасева, уз путеве и канале, с обзиром да утиче на унапређивање микроклиматских услова окружења.

Вишегодиšњи засади: Општина Нови Бечеј располаже са малим површинама под вишегодишњим засадима и то под воћњаком 196,33 ха и под виноградом 127,24 ха. Најзаступљенија воћна врста је јабука која покрива површину од 31,82 хектара, док се на друго место налазе засади кајсије са површином од 28,55 хектара и шљиве 28,25 ха. Остале воћне врсте су мање заступљене од који међу значајнијим врстама има засада крушке 11,11 ха, вишње 6,92 ха, јагоде 4,92 ха, брескве и нектарине 4,32 ха, малине 3, 87 ха и трешње 1,55 ха. Што се тиче заступљености сорти под виноградом, грожђе винских сорти заузима површину од 61,230 ха, док стоно грожђе је заступљено на површини од 5,8 ха.

Сточни фонд: На основу захтева за давање сагласности на Предлог годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Општине Нови Бечеј, може се претпоставити којом структуром животиња располажу држаоци стоке који су главни робни производи у Општини Нови Бечеј. Претежан број сточара у Општини Нови Бечеј, бави се говедарском производњом, свињарством, овчарством и живинарством. Један део становништва одгаја пчеле, а пчеларство је једна од најзанимљивијих грана сточарске производње у овом региону. Број стоке на једној територији се рачуна као број условних грла (УГ) по хектару. Једно условно грло (УГ) је маса (тежина) живе мере од 500 килограма. Земље Европске уније важе као просечно напредне, или чак веома напредне. Код њих је у просеку око 0.9 УГ/ха. Истина, и код њих има великих разлика - најмање има Грчка са око 0.4 УГ/ха. У исто време Холандија је "претрпана" стоком - она има чак око 3.8 УГ/ха. На основу расположивих података у општини Нови Бечеј има једва 0.07 УГ/ха, што је далеко од препоручене оптималне вредности од 2 УГ/ха што омогућује рационално искоришћавање стајњака и примерену заштиту човекове околине. Говедарство Сvakako најважнија пољопривредна сточарска производња је говедарска производња. Процентуално најзаступљенија врста стоке у Новом Бечеју су говеда. Перспектива развоја ове гране сточарства лежи у одабиру адекватног расног састава и перспективних грла са добним адаптабилним капацитетима. Избор генотипова треба ускладити са правцем производње (млеко, млеко-месо, месо). Товно говедарство треба базирати на систему кравателе. Посебну пажњу треба посветити искоришћавању заслањеног земљишта путем испаша говеда. Препорука је да се слатине не претварају у обрадиве површине и њиве, већ у пашњаке на којима би се напасала говеда и овце. Искуства из региона нам потврђују да је ово једини економичан поступак повећања искористивости неупотребљивих површина какве су слатине у сливу реке Тисе на подручју општине Нови Бечеј. Свињарство Највећи значај у производњи меса у Републици Србији припада свињарству са удеом од преко 55%. Регион Војводине је са 41% грла најзначајнији регион за узгој свиња. Свињарство је свакако најперспективнија производња на подручју АП Војводине. Предности великих површина под житарицама, које представљају основу исхране свиња свакако доприносе да се ова грана сточарства издвоји и форсира у наредном периоду. У истраживањима капацитета свињарске производње подаци говоре да се преко 80% од укупно гајених свиња на подручју Војводине гаји на малим газдинствима, а да је број условних грла по газдинству око 20 УГ. Мала газдинства и газдинства средње економске величине су најбројнија и на њима се узгаја две трећине свих грла. Оно што забрињава је да на подручју Војводине, број свих категорија свиња, осим товних свиња, има тенденцију пада. Овчарство и козарство Овчарска производња у Србији има дугу традицију, а појединачне расе се традиционално узгајају о одређеним регионима. Војводина је регион у ком се годинама уназад традиционално гајила надалеко чувена раса оваца цигаја. У последње време ова раса се замењује са племенитим расама виртемберг, или са товним расама, као што је ил де франс. Овчарство за општину Нови Бечеј има посебан значај због присутних лесних терена, који би могли да се искоришћавају за напасање оваца. За узгој оваца добијају се државне субвенције од 7.000 динара по уматиченом грлу, а исто прати и посебна Уредба. По праву пречег закупа, узгајивач на десет оваца може закупити један хектар државне земље. Све ово представља погодне услове за развој овчарства на територији општине Нови Бечеј. Козарство је у повоју и има тенденције ка интензивирању производње. На тржишту је посебно уочљива значајнија тражња за козјим производима (млеко, сир, суртка, друго), у складу са трендом промоције здраве хране код нас и у свету. Наведени импулс са + тржишта потребно је искористити у повећању броја грла, али и у финализацији производа стварањем додате вредности, и на тај начин додатног прихода. Живинарство Потенцијал Србије за живинарску производњу надмашује тренутне потребе домаћег тржишта. Управо због ове чињенице, треба обратити пажњу на могућности које пружа овај вид сточарске производње. Недостаци као што су недовољна концентрација и специјализација живинарске производње и недовољна вертикална повезаност спречавају велике извозне послове, а захтевају константну испоруку и стандардни квалитет, дестимулативно делују на одлуку о почетку живинарске производње. С друге стране, општина Нови Бечеј има могућности и потенцијала да започне са развијањем кооперативних

односа базираних на дугорочним уговорима о сарадњи. Уз повећану бригу за адекватно искоришћавање родитељског јата и њихов генетски потенцијал, живинарство би свакако могло бити једна од карика успешне пољопривредне производње. Аквакултура Аквакултура се на територији Војводине обавља у шаранским и пастрмским рибњацима. С обзиром да Нови Бечеј има реку Тису потенцијал за развој шаранског рибарства, готово је неограничен. Уз шаранску рибу значајнија производња може се остварити узгајањем толстолобика, амура, смуђа и сома. Пчеларство На подручју општине Нови Бечеј регистрована су следећа удружења: Друштво пчелара „Нови Бечеј“, Удружење пчелара "Нектар" из Новог Милошева и Удружење пчелара „Кошнице Воја“ које је познато и по патентираним кошницама „Родна Воја“. Друштво пчелара „Нови Бечеј“ има око 60 чланова од којих су многи чланови житељи других општина (који долазе на сунцокретову пашу). Процењује се да у Новом Бечеју постоје још око 20-30 пчелара који нису чланови удружења. Удружење пчелара "Нектар" има око 30 чланова и још око 25 пчелара у Новом Милошеву, који нису чланови удружења. Удружење пчелара „Кошнице Воја“ има око 20 чланова. У насељу Бочара има око 20 пчелара од којих су пар чланови Удружења из Новог Милошева, док већина није никде учлањена. У Куману има око 20-25 пчелара, који нису организовани већ делују самостално, док се укупан број пчелара на територији општине Нови Бечеј процењује на око 200 са тенденцијом повећања. Процењени број кошница на територији општине Нови Бечеј је око 5.000, а када посматрамо територију општине Нови Бечеј, процентуално у Новом Милошеву има највећи број кошница, пчелара и највише произведеног меда. Око 20% од укупног броја пчелара који живе на територији општине Нови Бечеј сели пчеле на багрем, а око 5% на липу. Сви остали пчелари стационарно пчеларе и врцају само једну врсту меда: сунцокретов мед. Просечан принос по кошници се креће око 10 kg. Ако се има у виду да на територији Општине Нови Бечеј има приближно око 5.000 кошница, то је очекивани и потенцијални принос меда по години око 50.000 kg меда (због временских неприлика стварни приноси ретко кад пређу 20 тона меда). Ако се зна да је просечна откупна цена од око 2 евра по kg сунцокретовог меда, у будућности се могу очекивати високи приходи од ове пчеларске производње. Приходи из пчеларства се увећавају уколико се додају и произведене количине осталих пчелињих производа, за које је неопходна додатна едукација и образовање. На територији Општине Нови Бечеј се годишње прода око 500 пчелињих ројева и нешто око 4.000 пчелињих матица. На основу ових показатеља може се рећи да ова грана сточарске производње спада у перспективније гране пољопривреде са не малим потенцијалним приходима, који би се одразили и на укупан буџет општине Нови Бечеј. Тренд повећања пчеларске производње свакако би био много већи уколико би Општина у својим плановима за расподелу дела буџета за пољопривреду, део средстава преусмерила на субвенције пчеларске производње. Ово је реално очекивање с обзиром да суседне општине из Војводине и те како схватају значај медоносне пчеле, као полинатора односно пчеларске производње и помажу својим општинским пчеларским удружењима. Посебно треба нагласити проблем неконтролисане употребе пестицида који је посебно изражен у времену цветања уљане репице и сунцокрета када долази до великог помора пчела. Још једна могућност у повећању броја кошница и приноса меда у Општини Нови Бечеј је и потенцијална могућност пошумљавања необрадивих површина медоносним биљем. Бројно стање животиња у општини Нови Бечеј: говеда 12618, овце и козе 12071, свиње 10366, коњи и магарци 20, живина и птице 9561, пчелиње друштво - кошнице 4866.

Механизација, опрема и објекти: Једноосовински трактори - број ПГ који има ове тракторе је 190, док је укупан број ових трактора на територији општине Нови Бечеј 199. Број једноосовинских трактора старијих од 10 година је 196, док је број коришћених 160. Двоосовински трактори - број ПГ који има ове тракторе је 1393, док је укупан број ових трактора на територији општине Нови Бечеј 2218. Број двоосовинских трактора старијих од 10 година је 1816, док је број коришћених 2153. Комбајни - број ПГ који има комбајне је 224, док је укупан број комбајна на територији општине Нови Бечеј 285. Број комбајна старијих од 10 година је 235, док је број коришћених 2153. Што се тиче стања прикључних машина на територији општине Нови Бечеј, број је: берачи кукуруза - 297; плугови - 2026; тањираче - 564; дрљаче - 939; сетвоспремачи - 908; ротофрезе - 47; раствурачи минералног ћубрива - 826; раствурачи стајњака - 114; сејалице - 909; прскалице - 887; приколице - 2259; косилице - 706.

Радна снага: Број регистрованих физичких лица на територији општине Нови Бечеј је 2116 а правних 22 што је укупно 2138 регистрованих пољопривредника. Када се анализа изведе на нижем територијалном нивоу, могуће је издвојити неколико војвођанских области у којима стално запослени чине нешто више од 0,5% укупне породичне радне снаге. У оквиру ових области издваја се општина Нови Бечеј са 2,2%. Највећи број пољопривредних газдинстава, има једног до два члана газдинства или

стално запосленог који обављају пољопривредну делатност. Газдинства са три до четири члана који обављају пољопривредну делатносу у укупном броју учествују са око 20%. Укупан број чланова газдинства и стално запослених на газдинству на територији општине Нови Бечеј износи 8757, при чему се највећи део од 99,5 % односи на породична пољопривредна газдинства. Пољопривредне активности на породичном газдинству обављају искључиво чланови породице и рођаци док стално запослених у оквиру ове категорије газдинства готово и да нема. Највећи број носилаца породичних газдинстава уједно су управници - менаџери на газдинствима. Што се тиче нивоа њихове обучености из области пољопривредне производње 40% имају само пољопривредно искуство стечено праксом, док само 7% имају стечено средње и високо стручно образовање из области пољопривреде. Једно од најделикатнијих питања будућег развоја сектора пољопривреде је изразито неповољна старосна и образовна структура пољопривредне радне снаге. Овај проблем значајан је како са аспекта социјалне структуре руралних средина, тако и у погледу капацитета људских потенцијала за усвајање нових технологија, промену производне структуре и многе друге.

Структура пољопривредних газдинстава: На територији општине Нови Бечеј налази се укупно 2624 ПГ и 50271 ha, од чега је без земље 207. ПГ која поседују ≤ 1 ha има 706 са 226 ha земље. Структура пољопривредних газдинстава на територији општине Нови Бечеј по величини поседа је следећа: > 1 - ≤ 2 ha, ПГ 288 са 415 ha; > 2 - ≤ 5 ha, ПГ 446 са 1452 ha; > 5 - ≤ 10 ha, ПГ 353 са 2529 ha; > 10 - ≤ 20 ha, ПГ 210 са 2840 ha; > 20 - ≤ 30 ha, ПГ 82 са 2081ha; > 30 - ≤ 50 ha, ПГ 74 са 2822 ha.

Производња пољопривредних производа: Биљна производња је добро развијена с обзиром на број хектара и мали број породичних пољопривредних газдинстава, привредних друштава и задруга. Међутим, општина је суочена са проблемом закупа пољопривредног земљишта (време закупа мора бити дуже). Најзаступљеније су житарице са површином од око 16.500 ha, што чини 40.5% укупних обрадивих површина у општини Нови Бечеј. Најзаступљенија је пшеница са 8.670 ha, кукуруз са 6.830 ha и сунцокрет са 5.980 ha. Просечни приноси су слични током задњих 5 година и они износе за пшеницу 5 t/ha, кукуруз 6 t/ha и сунцокрет 3 t/ha. Упоредо са производњом житарица, посебан значај добија и производња биљака за сточну храну. Ова чињеница је од изузетног значаја, имајући у виду позитиван утицај ових култура на плодност ораница. Најраспрострањенија култура за сточну исхрану је луцерка, која захвата преко 90% површина под сточним биљем. Најважније пољопривредне културе у свим катастрима Општине Нови Бечеј су кукуруз, пшеница и сунцокрет. У области повртарства, најзаступљенији су кромпир на 65 ha, кукуруз шећерац на 60 ha, паприка на 24 ha, бели лук на 5 ha и парадајз на 4 ha. Међутим, недовољно је развијено стакленичко и пластеничко повртарство, с обзиром на изворе топле подземне воде. Поврће се углавном производи на индивидуалном поседу, тако да се у овој подграницама пољопривреде још увек не остварују значајнији тржишни вишкови. Претежни део производње на индивидуалном поседу, изузимајући веће површине под индустриским паприком, луком и кромпиром, користи се за задовољење сопствених потреба производића. У општини Нови Бечеј постоје повољни услови за развој органске производње хране и производњу лековитог, ароматичног и зачинског биља. На територији ове Општине, не постоје индустриски погони, који би могли довести до загађења земљишта и вода недозвољеним супстанцима. Треба обратити пажњу на рационалнију употребу вештачких ђубрива и пестицида, због потенцијалног загађења земљишта и вода. Стога је развој органске производње један од начина да се ови инпути смање чак и на великим имањима. Остали повољни услови односе се на обрадиво пољопривредно земљиште, које чини чак 83% од укупног земљишта на територији Општине Нови Бечеј. Пољопривредно земљиште је високог квалитета, чак 55% њива се налази у прве три класе земљишта. Поред свих набројаних повољних услова и процена за развој органске производње, на подручју ове Општине још увек не постоје регистровани органски производи.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: На територији општине Нови Бечеј регистроване су четири земљорадничке задруге: 33 „Врањево“ - Нови Бечеј, 33 „Јединство“ - Кумане, 33 „Милошево“ - Ново Милошево и 33 „Задругар“ - Кумане. Основна делатност 33 „Врањево“ је набавка препроматеријала за ратарску производњу, пријем, откуп и промет основних ратарских производа, гајење жита, легуминоза и уљарица. Органи управљања су Скупштина, као највиши орган, Управни и Надзорни одбор. Чланове Скупштине чини 31 задругар. Задруга поседује и послује захваљујући основним капацитетима, који су допуњени одговарајућим машинским парком и земљиштем, које је у целости дато у закуп задругарима. Треба нагласити и да за складиште пољопривредних производа постоје силоси: „Вребалов аграр“ Нови Бечеј, подно складиште 19.000 t, силос 33 „Врањево“ Нови Бечеј и два подна складишта капацитета 6.000 t, силос ДД „Житопрерада“ Нови Бечеј капацитета 10.000 t, ПД „Војводина“

Ново Милошево, 5.000 t, „Силоси“ Ново Милошево 10.000 t, „Миомаре плус доо Београд – Нови Београд“ Ново Милошево капацитета 4.000 t, 33 „Милошево“ Ново Милошево, 1.100 t, силос „Јединство“ Кумане капацитета 7.500 t, силос „Задругар“ Кумане капацитета 5.300 t, „Недић аграр“ АД Бочар подно складиште капацитета 1.000 t, „Зрнекс“ Нови Бечеј капацитет 3.000 t, силоси „АгроИличић“ капацитета 4.000 t, и силоси „НБ ГП Нови Бечеј“ Нови Бечеј капацитета 5.000 t. Већина ових капацитета је старијег датума градње, али у веома добром стању и са укупним капацитетом од 80.900 t подмирују тренутне потребе пољопривредне производње.

Трансфер знања и информација: Научна достигнућа из области пољопривреде проверавана су и примењивана у едафско-еколошким условима банатске равнице. Посебно ангажовање ПСС Зрењанин било је, а и сада је, на едукацији пољопривредних стручњака и земљорадника - произвођача. Резултате овог истраживачког рада Институт је саопштавао у непосредним контактима, на стручним саветовањима, семинарима, на конгресима у земљи и иностранству. Публиковао је више стотина научних и више хиљада стручних радова. По важећем Закону о пољопривредним стручним службама дефинисана је територија као делокруг рада, која обухвата Град Зрењанин и општине Сечањ, Житиште, Нова Црња и Нови Бечеј. Територија коју покрива ПСС „Зрењанин“ доо обухвата 287.507 ha земљишта, од чега је 80% ораница, 12% пашњака, 3,8% ливада, 3,4% рибњака, 0,6% воћњака, 0,2% винограда. Основни организациони делови ПСС Зрењанин доо су : 1. Служба за биљну производњу, заштиту биља и сточарство 2. Служба за пољопривредно саветодавство, 3. Служба за лабораторијска испитивања, 4. Служба за економско – финансијске и опште послове Служба за биљну производњу, заштиту биља и сточарство □ Постављање микроогледа, макроогледа, стрип огледа, огледа комисије за признавање сорти за ратарске културе : пшеница, јечам, овас, раж, трикале, кукуруз, сунцокрет, соја, шећерна репа. Стручна и здравствена контрола производње семена, садног материјала воћа и винове лозе, садног материјала ружа, Праћење и провера здравственог стања биља и спровођење програма мера, Здравствени преглед пошиљака биља намењених извозу, Постављање огледа из заштите биља, □ Послови ДД и фумигација □ Праћење појаве болести и штеточина и њихова прогноза □ Врши надзор и организује рад на воћењу матичне евиденције, селекције и контроле продуктивности квалитетне приплодне стоке у основним службама □ Организовање селекцијских смотри, сточарских изложби □ Воћење огледног воћњака Служба за пољопривредно саветодавство 7 ангажованих саветодаваца : 3 дипл.инг.ратарства, 2 дипл.инг.воћарства, 1 дипл.инг. заштите биља и 1 дипл.инг. уређења и мелиорација вода Рад са 230 одабраних газдинстава и савише од 900 осталих газдинстава кроз пружање савета на пољу, у канцеларији, путем телефона и електронском поштом □ праћење рада 20 регистрованих удружења и 14 земљорадничких задруга □ прикупљање података у оквиру СТИПС-а, ЕУРОСТАТ-а и ФАДН-а □ едукација пољопривредних произвођача путем медија, брошура, флајера ... Служба за лабораторијска испитивања Лабораторија се дели на два сегмента 1. лабораторија за испитивање квалитета и здравственог стања семена – врши испитивање семена и издаје извештај о квалитету, који обухвата : чистоћу семена, клијавост семена, садржај влаге у семену, масу 1000 semenki, здравствену исправност семена 2. лабораторија за хемијска испитивања – врши испитивање земљишта и то агрохемијску анализу земљишта, Н-мин метод и садржај тешких метала у земљишту Служба за економско – финансијске и опште послове

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	2.000.000,00	50	200.000,00	0,00
	УКУПНО		2.000.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	2.000.000,00
Планирана средства за директна плаћања	0,00
Планирана средства за кредитну подршку	0,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	2.000.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	0,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	0,00
Пренете обавезе	0,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Циљна група су нам регистрована пољопривредна газдинства, чланови задруга, удружења и асоцијација. Значај подстицајних мера који ће се рефлексити на кориснике Програма је повећање продуктивности и економичности, конкурентности на тржишту, повећању животног стандарда, могућношћу самозапошљавања, као и удрживања.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Информисање потенцијалних корисника мера које су дефинисане Програмом ће се вршити путем локалне телевизије, друштвеним мрежама, предавањима на пољопривредним скуповима у јединици локалне самоуправе, као и путем информисања потенцијалних корисника у одељењу пољопривреде у јединици локалне самоуправе.

Мониторинг и евалуација: Корисници који добију мере које дефинише Програм ће морати да квартално у току године достављају извештај на чега су утрошена средства које је добио од мера Програма, као и да се у јединици локалне самоуправе организује Комисија која ће у свом саставу имати стручна лица из области пољопривреде која ће месечно обилазити корисника мера и оцењивати утрошак средстава.

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 101 Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава

2.1.1. Образложение: Основне карактеристике пољопривредног сектора на територији општине Нови Бечеј произилазе из неповољне структуре пољопривредних газдинстава. Један од веома битних узрока недовољне конкурентности новобечејске пољопривреде јесте ниска продуктивност, која произилази и из недовољне техничке и технолошке опремљености газдинства. Постојећа механизација, осим дела набављеног кроз одговарајуће досадашње грантове у последње време је застарела. Пољопривредна газдинства, због неповољног економског и социјалног стања, нису у могућности да сама обезбеде довољно средстава за модернизацију производње. Такође, Мера инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава у складу је са Националним програмом руралног развоја од 2018 до 2020 године. Ова мера је у складу са Стратегијом одрживог развоја општине Нови Бечеј 2014 -2020, Стратегијом руралног развоја општине Нови Бечеј 2015-2025 и Програмом развоја пољопривреде општине Нови Бечеј 2019-2020. Сектор воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће - основни тренд у производњи воћа је повећање броја тржишно оријентисаних производића који се професионално баве производњом воћа. Мали производића који нису вертикално интегрисани не утичу значајно на тржиште воћа у Новом Бечеју. Број производића поврћа се повећава из године у годину, постоји велики број малих производића који производе за сопствене потребе, продају од куће или на локалним пијацама. За разлику од већих производића где доминира њивска, баштенска и пластеничка производња. У сектору воћа и поврћа у општини Нови Бечеј евидентан је недостатак опреме и механизације како би на адекватан начин могли да побољшају своју производњу. У сектору воће, грожђе, поврће неопходно је, пре свега, омогућити пољопривредним производићима набавку опреме и механизације за сетву, садњу и заштиту биља и наводњавање/одводњавање за воћарску и виноградарску производњу, производњу садног материјала и повртарску производњу, ради лакше и боље производње и продаје домаћих пољопривредних производа. Сектор пчеларство бележи тренд раста броја кошница из године у годину и веома је значајан и карактеристичан за шири регион, па чак и за национални ниво. Иако већи део пчеларења територијано потпада под околне општине где је паша доступнија, у Новом Бечеју постоји неколико удружења пчелара. Величина производње, али пре свега квалитет су конкурентни и на ширем тржишту. Према најсвежијим подацима из трезора, на територији општине Нови Бечеј се налази 4866 кошница пчела. Висока незапосленост и ниска почетна улагања потребна за бављење пчеларством главни су разлози за раст броја пчелињих друштава у Србији. Опремање газдинства потребном опремом модернизовање производње, квалитет и кванитет су позитивни ефекти ове мере.

2.1.2. Циљеви мере: Општи циљеви су стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; повећање производње; побољшање продуктивности и квалитета производа; смањење трошкова производње; одржivo управљање ресурсима и заштите животне средине; раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта. Специфични циљеви за сектор – воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће су: унапређење стања на газдинствима кроз набавку набавку опреме и механизације за сетву, садњу и заштиту биља и наводњавање/одводњавање за воћарску и виноградарску производњу, производњу садног материјала и повртарску производњу. Специфични циљеви за сектор пчеларство су повећање производње пчеларских производа, повећање прихода у домаћинствима која се баве пчеларском производњом, повећање степена запослености у сектору, достизање стандарда у области заштите животне средине.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Како би се обезбедио раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта, повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње, стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; унапређење техничко-технолошке опремљености пољопривредних газдинстава, одржivo управљање ресурсима, и заштита животне средине, као и унапређење енергетске ефикасности пољопривредне производње и усклађивање са правилима ЕУ, њеним стандардима, политикама и праксама подстицаји за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава део су Националног програма за рурални развој од 2018 до 2020. године. Мере у НПРР као и локални програми руралног развоја подржавају мала и средња газдинства да напредују ка конкурентнијој пољопривредној производњи. Подносилац захтева под пуном кривичном и

материјалном одговорношћу потписује изјаву да није корисник подстицајних средстава за исту намену из других фондова и виших нивоа власти.

2.1.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су физичка лица - носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и правна лица регистрована у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју. Корисници морају да имају активан статус у Регистру.

2.1.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере потребно је поднети бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: Општи критеријуми за кориснике по овој мери: корисник треба да има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом, корисник мора да има пребивалиште и производњу на територији општине Нови Бечеј, корисник потписује изјаву да не постоји захтев за исто улагање по неком другом основу, корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним из средстава буџета општине Нови Бечеј, мора да има измирене пореске обавезе према локалној самоуправи, добављач и подносилац захтева не могу да представљају повезана лица у смислу закона којим се уређују јавне набавке.

2.1.7. Специфични критеријуми: Специфични критеријуми за сектор - воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће: прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која у свом власништву, односно у власништву члана РПГ имају: мање од 2 ха јагодчастог воћа и хмеља; односно мање од 5 ha другог воћа, односно 0,1- 50 ha цвећа, односно 0,2-100 ha винове лозе. У случају подизања нових или обнављања постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матичних засада воћака и винове лозе прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која на крају инвестиције имају у свом власништву, односно у власништву члана РПГ: 0,1-50 ha јагодастих врста воћака и хмеља, 0,3-100 ha другог воћа, 0,2-100 ha винове лозе. Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која на крају инвестиције имају у свом власништву, односно у власништву члана РПГ мање од 0,5 ha пластеника или мање од 3 ha производње поврћа на отвореном простору. Специфични критеријуми за сектор пчеларство: прихватљиви корисници за набавку кошница, машина и опреме за пчеларство су пољопривредна газдинства која, у моменту подношења захтева за коришћење подстицаја имају 5 - 500 кошница.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.4.1	Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе
101.4.2	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
101.4.3	Подизање, набавка и опремање система противградне заштите у воћњацима и вишегодишњим засадима
101.4.4	Подизање/набавка жичаних ограда око вишегодишњих засада
101.4.5	Набавка опреме за вештачко опрашивање биљака при производњи у заштићеном простору
101.4.6	Набавка опреме и уређаја за додатно осветљење и засењивање биљака при производњи у заштићеном простору
101.4.7	Набавка опреме и уређаја за припрему земљишта и супстрата за гајење биљака при производњи у заштићеном простору
101.4.8	Набавка опреме и уређаја за сетву, садњу и мулчирање (са фолијом)
101.4.9	Набавка опреме и уређаја за системе за хидропоничну производњу при производњи у заштићеном простору
101.4.10	Набавка опреме и уређаја за заштиту биља и стерилизацију земљишта и супстрата при производњи у заштићеном простору
101.4.11	Набавка опреме за обогаћивање угљен-диоксидом (ткз. ђубрење угљен диоксидом при производњи у заштићеном простору)
101.4.12	Набавка бокс палета за транспорт и складиштење производа
101.4.13	Набавка опреме-линија за чишћење и прање производа
101.4.14	Набавка опреме-линија за бербу, сортирање и калибрирање производа
101.4.15	Набавка опреме-линија за паковање и обележавање производа
101.4.16	Набавка опреме за орезивање, дробљење, сечење и уклањање остатака након резидбе воћних врста
101.4.17	Опрема за вентилацију и опрема за принудну вентилацију
101.4.18	Опрема/механизација за заштиту од мраза
101.4.19	Машине за примарну обраду земљишта
101.4.20	Машине за допунску обраду земљишта
101.4.21	Машине за ђубрење земљишта
101.4.22	Машине за сетву
101.4.23	Машине за садњу
101.4.24	Машине за заштиту биља
101.4.25	Машине за убирање односно скидање усева
101.4.26	Машине за транспорт
101.4.27	Набавка остале опреме (ГПС навигација и др.)
101.4.28	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева
101.6.1	Набавка нових пчелињих друштава
101.6.2	Набавка опреме за пчеларство
101.6.3	Набавка возила и приколица за транспорт пчелињих друштава

2.1.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Корисник је задруга	да	10
2	Корисник је члан удружења пољопривредника или члан пољопривредне задруге	да	10
3	Лице млађе од 40 година	да	20
4	Подносилац захтева је жене	да	10
5	Подносилац захтева има завршен факултет или вишу у области пољопривреде	да	15
6	Подносилац захтева има завршenu средњу школу у области пољопривреде	да	10
7	Подносилац захтева има искуство у пољопривредној производњи најмање три године	да	5
8	Подручје са отежаним условима рада у пољопривреди	да	20

2.1.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи износи до 50% укупних прихватљивих трошка. Максимални износ повраћаја средстава по секторима је следећи: за сектор воће, грожђе, поврће (укључујући печурке), цвеће и за сектор пчеларство максималан износ поврата је 200.000 динара. Критеријуми и услови за коришћење мере прописују се правилником и конкурсом. Према напред утврђеним критеријумима комисија врши бодовање подносиоца захтева и на основу укупних бодова одређује проценат поврата који не може бити већи од 50%. Већи интензитет помоћи добијају пољопривредници који су млађи од 40 година (додатних 20 бодова), уколико имају пребивалиште/седиште у подручју са отежаним условима рада (додатних 20 бодова), уколико је подносилац захтева жена (додатних 10 бодова), подносилац захтева са дипломом у области пољопривреде - средња школа (додатних 10 бодова), виша школа и факултет (додатних 15 бодова), корисник са истукством у пољопривредној производњи од најмање три године (додатних 5 бодова), уколико је корисник задруга (додатних 10 бодова) и уколико је корисник члан задруге или удружења (додатних 10 бодова).

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број подржаних пројекта
2	Број пројекта којима је унапређен квалитет производа
3	Број газдинстава која су модернизовала производњу/опрему
4	Број новонабављене приклучне механизације
5	Број кошница
6	Број набављених пчелињих друштава

2.1.12. Административна процедура: Након добијања позитивног мишљења на Програм од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и усвајања Програма од стране Општинског већа Општине Нови Бечеј, председник општине Нови Бечеј расписује конкурс и доноси правилнике. Конкурсима и правилницима се ближе одређује намена, услови доделе средстава и потребна документација. Конкурси и правилници објављују се путем електронских медија и у службеном листу Општине Нови Бечеј. Пријем захтева, у складу са конкурсним условима, врши се у пријемној канцеларији општине Нови Бечеј, уредно адресиран на Комисију за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој општине Нови Бечеј. Председник општине Решењем образује Комисију за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој општине Нови Бечеј. Комисија прво врши административну контролу ради утврђивања да ли је захтев потпун, поднет на време и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. Применом дефинисаних критеријума врши се рангирање прихватљивих захтева. У случају када постоји више пројекта са истим бројем бодова према критеријумима за рангирање, предност добија онај са ранијим датумом и временом подношења потпуног захтева. Комисија има обавезу да најмање једном месечно разматра пријаве и о томе сачини записник и закључак на основу критеријума утврђених Правилником. На основу закључка комисије председник општине доноси решење о одобравању средстава. Захтеви се подносе једном годишње, након расписивања конкурса, најкасније до 30.09.2021. године или до искоришћења расположивих средстава. Начин реализације одобрених подстицајних средстава, обавезе корисника и давалаца средстава прецизирају се уговором који потписују давалац средстава и корисник. Уз уговор кориснику средстава уручује се решење о додели бесповратних средстава и захтев за исплату средстава који корисник потписује.

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	Војводина	рзс*
Регион	Регион Војводине	рзс*
Област	Средњобанатска област	рзс*
Град или општина	општина	рзс*
Површина	609 km ²	рзс*
Број насеља	4	рзс*
Број катастарских општина	4	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	0	
Демографски показатељи		
Број становника	22762	рзс**
Број домаћинстава	8757	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, km ²)	37	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	- 10,9	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	- 14,9	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	3484	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	3736	рзс**
Просечна старост	41,5	рзс*
Индекс старења	129,6	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	3714	рзс*
Основно образовање (%)	5569	рзс*
Средње образовање (%)	9113	рзс*
Вишe и високо образовање (%)	1580	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	264	Процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	Равничарски	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	највећи проценат чине њиве 1., 2., и 3. класе са 55,21%.	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	Умерено - континентална клима	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	571,2 mm	Интерни
Средња годишња температура (oC)	11,4 степена Целзијуса	Интерни

Хидрографија (површинске и подземне воде)	Површинске воде су река Тиса, део канала Дунав-Тиса-дунав и неколико великих бара. Подземне воде се појављују највише у пролеће, а најмање у најтоплијим деловима године.	Интерни
---	---	---------

Површина под шумом (ha)	62,53	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	-	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	-	рзс*
Посечена дрвна маса (m3)	3474	рзс*

ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ

Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	2624	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	2090	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	2068	
- правна лица и предузетници (%)	22	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	50271	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	-	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	Оранице и баште 38682 ха, воћњаци 136 ха, виногради 36ха, ливаде и пашњаци 11354 ха,	рзс***
Жита, индустриско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	жита 26918 ха; махунарке 2ха; кромпир 16 ха; шећерна репа 844 ха; индустриско биље 8840 ха; поврће, бостан и јагоде 40ха; цвеће и украсно биље 1ха; крмно биље 1942ха; остало усеви 7ха.	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	4 ха	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	-	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	-	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	72	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	-	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	37,7	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	-	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	10518 ха	Интерни
- физичка лица (%)	7300 ха	Интерни
- правна лица (%)	875 ха	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	Говеда 13200, свиње 11200, овце 13700, живина 269328, кошнице 4866	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (брой)	трактори 2153, комбајни 269	рзс***
Пољопривредни објекти (брой)	35% искоришћености	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (брой)	искоришћеност 33%; стакленици и пластеници 2083	рзс***
Употреба минералног ћубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	мин. ћубрива 1645 ; стајњак 1099; средства заб заштиту биља 1806	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	4,81	рзс***

(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	2,2	рзс***
Годишње радне јединице (број)	2559	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	4 задруге и 6 удружења	Интерни
Производња пољопривредних производа(количина):		
- биљна производња (t)	Најзаступљеније су житарице са површином од око 16.500 ha, што чини 40.5% укупних обрадивих површина у општини Нови Бечеј. Најзаступљенија је пшеница са 8.670 ha, кукуруз са 6.830 ha и сунцокрет са 5.980 ha. Просечни приноси су слични током задњих 5 година и они износе за пшеницу 5 t/ha, кукуруз 6 t/ha и сунцокрет 3 t/ha.	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	Број крава у општини Нови Бечеј је 5760, а просечна дневна производња млека је 87000 л/дан.	Интерни

ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА

Рурална инфраструктура		
Саобраћајна инфраструктура		
Дужина путева(km)	70,192	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	4 ; 6490	рзс*
Водопривредна инфраструктура		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	8606	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	1996	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.m3)	978	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.m3)	-	рзс*
Енергетска инфраструктура		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	-	Интерни
Социјална инфраструктура		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	15	рзс*
Број становника на једног лекара	813	рзс*
Број корисника социјалне заштите	2800; м 1338 и ж 1462	рзс*
Диверзификација руралне економије		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	жене 83 %, мушкирци 69%	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30) (број)	жене 17 %, мушкирци 31%	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	домаћи 2,3; страни 2,7	рзс*
Трансфер знања и информација		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	Општина Нови Бечеј припада ПСС Зрењанин.	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	ПСС Зрењанин ради са 230 одабраних газдинстава	ПССС

Датум и место

М.П.

Потпис овлашћеног лица у АП/ЈЛС

Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја